

Stanovisko vlády

k návrhu poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (sněmovní tisk č. 43)

Vláda na své schůzi dne 18. prosince 2013 projednala a posoudila návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, a vyjádřila s ním v obecné rovině **souhlas**, avšak doporučila v dalším průběhu legislativního procesu zohlednit tyto připomínky:

1. Vláda upozorňuje na skutečnost, že obsahově podobný návrh na rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu byl předložen několikrát již v minulém volebním období a původně dokonce jako vládní návrh (sněmovní tisk č. 351), který však nebyl schválen Senátem. Důvodem odmítnutí uvedeného vládního návrhu Senátem byly výhrady některých senátorů k rozšíření kontrolních pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu i vůči územním samosprávným celkům, a to s ohledem na již existující kontrolní mechanismy v této oblasti a hrozbu zbytečné a nežádoucí administrativní zátěže územních samosprávných celků spojené s duplicitní kontrolou. Senát současně doporučil, aby návrhům změny Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), které souvisí s rozšiřováním pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu, předcházela podrobná analýza stávajícího systému kontrol prováděných u těchto subjektů, která umožní navrhované změny Ústavy odpovídajícím způsobem provázat se zákonem o Nejvyšším kontrolním úřadu. Vláda se v této souvislosti domnívá, že ani v předloženém poslaneckém návrhu taková analýza stávající podoby kontrol, zejména s ohledem na možno hrozící duplicitu kontrol u územních

samosprávných celků, dostatečně provedena není a vyjadřuje jisté obavy, zda v takovém případě Senát svůj dřívější odmítavý postoj přehodnotí.

2. Podle názoru vlády není z předloženého návrhu zcela zřejmé, zda by nesměřoval i ke kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu v oblasti hospodaření veřejných vysokých škol s veřejnými prostředky nejen z hlediska souladu se zákony, což by mohlo být v rozporu s úpravou zákona o vysokých školách, podle nějž patří do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy mj. též hospodaření vysoké školy a nakládání s majetkem v souladu se zvláštními předpisy. Vláda proto doporučuje v tomto smyslu navrhovanou úpravu zpřesnit.
3. Pojem „veřejná instituce“ použitý v navrhovaném znění čl. 97 odst. 1 písm. d) Ústavy doporučuje vláda nahradit terminologicky vhodnějším a jednoznačnějším pojmem „právní osoba veřejnoprávní povahy“.
4. Vláda současně upozorňuje, že omezení působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu u kontroly hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí pouze z hlediska souladu se zákony nemusí být pro potřeby kontroly dostatečné, navíc s výjimkou toho, zda je majetek územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí využíván účelně a hospodárně. Není také zřejmé, z jakého důvodu má být kontrolováno hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí pouze z hlediska souladu se zákony, zatímco hospodaření příspěvkových organizací územních samosprávných celků nikoli.
5. V důvodové zprávě předloženého materiálu podle názoru vlády zřejmě nejsou reálně posouzeny jeho dopady na státní rozpočet.